

Saygıdeğer Bilim ve Kültür İnsanı!

Aşağıdaki metin, bu alabildiğine yorucu; programa yerleştirilecek mevzuların seçimi, tasnifi ile uzmanlarını tesbit, onlarla iletişim, davet ve ikna meselesinden, icraasındaki altyapının hazırlanması, afişlerin basılması, günü yaklaşan her kongrenin oturum başkanından tebliğcilerine kadar tekrar teyid görüşmelerini yapma zarureti gibi daha birçok müşkilatı barındıran programın başlarında, Türkiye çapında ve bütün İlahiyat veya İslami İlimler Fakültelerindeki her branştan akademisyenle görüşmemiz ve onlardan bu seri kongrede belirlenmiş konuda sunum yapmaları hususunda yazılan ilk davetimizdir. Bu yazıyı, aşağıdaki programın bütününe bakılınca daha iyi anlaşılacağı gibi, İslam Tarihinden Edebiyat ve Sanata, Hadis'ten Kelâm ve İslam Hukuku'na kadar, İslam Düşünce ve İlimlerinde temel değerler ve kavramlarda araştırma yaptığını tesbit ettiğimiz yaklaşık 116-120 civarındaki uzmana göndermiştik. O metni aynen naklediyoruz:

Muhterem Hocam!

Selam ve saygılarımızı bildirir, Cenâb-ı Hakk'tan âfiyet ve bereket niyaz ederiz.

Zât-ı âlîlerinin de iyi bildiği gibi, asırlardır birikip günümüze gelen İslâm düşünce ve ilimlerinin bize kazandırdıkları yanında şartların değişmesi ve ilmi gelişmeler, yeni tesbit ve yorumlar ışığında yeniden tetkike muhtaç problemleri de beraberinde getirmiştir. Bunlardan acil çözüm bekleyenleri yakînen görmekteyiz. Her İslâm ilimleri ve sanatlarında bazı fer'î (monografik) mevzuların yanında metodolojik (Usûl) ve terminolojik bakımdan yeni etüdlerin, tahkik ve tedkiklerin yapılması zaruretinin takdir edersiniz. Bu meselelerin sebeplerinin tesbit edilmesinden araştırılmasına, yazılı ve sözlü olarak neşrine ve uzmanlarca tartışılmasına dair uslubun da, muvakkat ve münhasır saplantılardan âzâde; ilmi ciddiyet ve mutedil akademik bir dil ile ortaya konulmasına kadar bir dizi meselenin ele alınması kaçınılmazdır. Bu müşkilatın her bir bilim ve sanat dalının uzman kadrolarınca ele alındığını önceki yıllarda yüzyüze yapılan toplantılarda gördük. Ancak araya giren salgın hastalık tedbirleri yüzünden birkaç senedir bu toplantılar da icra edilememektedir. Bu tedbirler bize bir imkân veya kabiliyet de sundu; internet yoluyla maddi külfetten uzak bir şekilde birçok mevzuun konuşulup tartışıldığı çok sayıda toplantılar yapıldı. Böylesi toplantıların rûberû yapılmasındaki maddi zorluklar malumunuzdur. Tek branşın mahdut sayıdaki uzmanını ağırlamanın, iâşe ve ibâtesini karşılamadaki zorluğun farkındayız. Hele bir de branşlar arası toplantı imkânını düşünemeyiz bile. Oysa uzaktan, internet vasıtasıyla bu programların, alabildiğine çok sayıda katılım ve konu zenginliğiyle yapılabiliyor olduğunu gördük.

Yukarıda kısaca değindiğimiz problemlerin, daha sistematik ve kronolojik halde, sürekli ve konuya yoğunlaşmış bir vaziyette, mümkünse doktora ve üzeri akademik mesai sarfetmiş hocalarımızla, 08 Ekim 2021 tarihinde başlatarak her hafta icra ettiğimiz ve nihayet 01 Nisan 2022 tarihinde son konferansı sunulacak olan “**İslam İlimlerinin ve Düşüncesinin Devirleri Üzerine: Cahiliyye**” adlı programımız, katılımcı hocalarımız tarafından takdirle karşılandı. Bu esnada Burdur Mehmet Akif Ersoy Ün.v.nin bize sağladığı, süre ve katılımcı sınırı olabildiğince geniş internet (zoom) imkânının, bundan böyle de hizmete sunulması talep ve temennisiyle karşılaştık. Bu isteği, muhterem

rektörümüze ve rektör yardımcımıza ilettik, bu imkânın bize sağlanacağına dair olumlu cevap aldık. Velhâsıl hocalarımızın talebi ve rektörlüğümüzün bu desteği karşısında bize düşen külfeti de hizmet bilerek, sizlerin de tecrübe ettiği gibi zorluklarına rağmen kronik meseleleri, branşlar arası ortak akademik aklın nazarıyla ele almayı, farklı bilim dalı zaviyelerinin ortak konulara bakışındaki kavramsal ve metodolojik pürüzlerin farkına varıp bizzat (bilfiil) keşfetmek ve icabeden ortak bakış açısını inşa etmek temennisiyle yine aynı ana başlığımız olan; **“İslam İlimlerinin ve Düşüncesinin Devirleri Üzerine”**nin, **“SÎRET’TEN SÜNNET’E”** kısmını planlamak istedik. Özetle ifade etmeye çalıştığımız bu gayemiz zımnında günümüzde bu temel değerlerimizin nasıl ve kimler tarafından gayr-i ilmi ve gayr-i ciddi uslublarla yorumlandığı veya istismar edildiği cihetiyle “Dini Bilginin Güvenirliği ve Güvenliği Problemi”ne akademik vakarla cevap vermenin de imkânı yer almaktadır. Bireysel ve bazan kurumsal bildirilerle reddine çalıştığımız bu mukaddes değerlerin istismarının kamusal ve kriminal boyutlara ulaştığını da maalesef görmekteyiz. Binaenaleyh belirlediğimiz başlığın adında değişiklik önerileri dahil olmak üzere yapılmış çalışmaları derleyerek sistematik bir sunuma hazır hale getirmek maksadıyla İslâm Tarihi, Hadis, Fıkıh (İslâm Hukuku), Kelâm, Mezhepler Tarihi, Türk İslâm Edebiyatı ve Tasavvuf anabilim dallarından hocalarımıza hem konu hakkında kısa bilgi vermek hem de bu zorlu yükün altından kolayca kalkma konusunda destek talebimizi yazıya dökmüş olduk.

Sizinle birlikte “Sîret’ten Sünnet’e” evresini, ilgili bilim ve sanat dallarımızın hem geçmişten gelen birikimini tetkike yeterli hem problemlerini tesbit hem de geleceğe dair yön verici program, projeler ve takip edilmesini arzu ettiğiniz yazılı ve sözlü uslûbun belirlenmesi konusunda gayet mühim faydalar hâsıl olacağını düşünüyoruz. Meselâ Hz. Peygamber cihetinden meseleyi ele alırken bir kelam uzmanı ile bir tasavvuf anabilim dalın uzmanının ittifak etmediği yönler vardır. Kezâ Sîret, Sünnet ve Hadis telakkileri bakımından İslâm Tarihi, Kelam, Hadis, İslâm Hukuku, Mezhepler Tarihi, Tefsir, Edebiyat ve Musiki uzmanlarının, tarihi metinler ve şahsi bakış açıları itibariyle farklı tesbit ve yorumlarının olduğunu biliyorsunuz. Her bir branşta bu temel meselelere dair akademik çalışmalar da yapılmakta ancak diğer bilim dallarındakilerin bu çalışmalara herkesin muttali olması imkansızdır. Hedef, niyet ve mesai birliği yaparak, “Hz. Peygamber’in Konumu ve Algılanışı, Nübüvvet, Risâlet, Sîret ve bu konudaki rivayetlerin değeri, Sünnet ve Hadisi”in dini ve epistemolojik konumu etrafında dönen farklı branşlardaki neşriyatın, itikadi, ameli mezhepler ve siyasi fırkalar zâviyesinden yapılmış çalışmaların adlarını öğrenmek ve bu çalışmaların sahiplerinin tesbiti konusunda desteğinize ihtiyaç duymaktayız. İrtibat için sizinle paylaştığımız ve branşlara göre dağılımını yaptığımız “Tertip Heyeti”ne, konferansı vermek isteyen hocamızın bizzat beyanı yahut bilvasıta çalışmanın adını ve araştırmacının ismini bildirmeniz halinde ilgili çalışmayı yapmış olan hocamızla irtibata geçilip kendisinden konunun sunumu hakkında tensip ve tasvibini istirham edeceğiz.

Aynen “Cahiliyye” programındaki gibi “Sîret’ten Sünnet’e” seri konferanslarımızı da hem internetten video olarak yayınlamayı hem de sunum yapan hocalarımızın metinlerini kitaplaştırarak fiziki olarak istifadeye sunmayı arzuluyoruz.

Asr-ı Sa'adet ve Siret merkezli bu dönemin akabinde ya tematik olarak "İslam Düşüncesinde ve İlimlerinde İhtilaflar ve İttifaklar" yahut "Hulefâ-i Râşidîn", "Emeviler", "Abbasiler", "Mezheplerin Doğuşu ve Kurumsallaşma Çağı" v.d. şeklinde kronolojik evrelerin ele alınması ileriki planımızdır.

Konu ve konuşmacı tesbitini, ramazan ayı içinde tamamlayıp akabinde ve en kısa zamanda programı başlatabilmek için, sunum biçimini ve takvime dökülmüş olan zamanlamasını da sizlerle paylaşacağız. Şu andan itibaren, tertip heyeti olarak bizler kendi gayretimizle, ülkemizin uzman kadrolarına daha çaplı ve kaliteli hizmet sunmak gayesiyle belirtilen temel konularda tamamlanmış akademik çalışma sahiplerinin tesbitini yapmaya başlayacağız. Tedbiren sizden de konu ve isim bildirimini bekliyor olacağız. Derlenen bu konuların, tematik veya kronolojik bir bütünlük içerisinde sizlere arz edilmesi için düzenleme yapılacaktır.

Câhiliyye seri konferanslarının düzenlenip icra edilmesinde olduğu gibi "Siret'ten Sünnet'e" programı için bize internet (zoom) imkânı sunan Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniv. Rektörlüğü'ne ve Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanlığına, tertip heyetine ve katılımcı hocalarımıza hasbi selam ve saygularımızla teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Veli ATMACA
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniv. İlahiyat Fakültesi.
Temel İslam Bilimleri Böl. Başkanı
Program Sorumlusu ve Tertip Heyeti Başkanı
Burdur- 26 Mart 2022